Sõmeru Sõnumid

XXI aastakäik | SÕMERU VALLA AJALEHT | Juuli 2013 • Nr 7 (250)

Vallavanema veerg

Kui asi läheb karmiks, siis võitjad peavad niikaua vastu, kuni läheb kergemaks.

Jo Ryan

Ellujäämine on üks pidev võitlus

Ja seda sõna otseses mõttes. Seni hästi toiminud kiirabisüsteem otsustati korraga lammutada. Haiglatega organiliselt seotud süsteem eraldatakse kirurgilist võtet kasutades ja järele jääb puhas ärimudel. Raha ruulib ja sealt ka otsused. Et sõda võita, peab Rakvere haigla lahingut terviseametiga Tallinna ringkonnakohtus. Terviseameti poolt korraldatud konkursi tulemusena hakkab kiirabi teenust meie maakonnas osutama AS Karell, kes peaks seda tegema juba alates uuest aastast. Paraku pole lepingut, ei ole teada, kus asub strateegiline asukoht, kus teenust pakkuma hakatakse, ja kust tuleb personal.

Konkursil olid mitmed puudused ja mitmeti tõlgendatavad punktid. Eks neid ragistavad nüüd juristid. Halb on see, et Rakvere haigla kaotab 10% oma eelarvest, töö kaotavad mitmed arstid ja õed ning haigla rekonstrueerimisel kavandatud uus kiirabi toimimise süsteem saab hoopis teised funktsioonid. Kurb on eeldada, et toimiva süsteemi reformimise tulemusena langeb teenuse kvaliteet ja kannatajaks on teenuse saaja – inimene. Loodan ringkonnakohtu õiglast otsust.

Analoogne võitlus käib EAS-iga Terminali tee osas. Juba sügisel, kui selgus Kevili teravilja elevaatori ehitamise otsus, hakkasime kohe EAS-ga suhtlema, et saada toetust juurdepääsutee rajamiseks. Paraku saab elevaator enne valmis ja autod hakkavad vilja vedama, kuid meie headest kavatsustest on ainult riismed. Bürokraatia ületab kõik mõistlikkuse piirid. Menetlejad on tõelised omaala spetsialistid, kes suudavad selliseid küsimusi välja mõelda, mida lihtsurelik ei suudaks mitte kunagi.

Juhtkonna inimesed kurdavad, et ettevõtluse toetamiseks ettenähtud raha jääb kasutamata ja raha tuleb Brüsselile tagasi anda, ametnikud teevad kõik selleks, et seda raha mitte kasutada. Omavalitsusi süüdistatakse haldussuutmatuses ja ettevõtluse vaenulikkuses. Samas teame kõik, et raha ei tule seinast, vaid ikka ettevõtjad loovad seda väärtust, millega toidetakse EAS-i kui ka omavalitsuste töötajaid.

Suvised paraadid Sõmerul

Lambafestivali paraad oli heaks peaprooviks võidupäeval toimuvale. Kaitseliidu, maavalitsuse ja valla hea koostöö tulemusena laabus maapäev igati. Päev algas mälestusüritusega Kurenokal Rägavere lahingu mälestussamba juures. Sõnavõttudes meenutati Rägavere lahingus (15.12.1918) langenuid ja võidupäeva tähtsust laiemalt.

Sõmeru keskusehoone juures oli tõeline jõustruktuuride näitus. Kohal olid erinevas mõõdus kahurid ja soomukid, peeti näidislahing ning sai ka ise kätt proovida. Politsei ja piirivalve demonstreeris oma võimekust sisejulgeoleku tagamisel. Elevust tekitas helikopteri maandumine ja sellega lähitutvumine. Oma oskuseid ja võimekust demonstreerisid päästjad ja adrenaliini oli võimalik saada maanteeameti autos olles, mis rullus üle katuse. Päeva lõpus jagati omavalitsusjuhtidele Haapsalust teele läkitatud võidutuli, millest õhtul süüdati juba jaanituled.

Jaaniõhtul pidulistega suheldes avaldati soovi, et Sõmerul võiks veel korraldada suuri ja mastaapseid üritusi, huvi on jätkuvalt suur. Kes teab!

Esmalt tahaks südamest tänada neid inimesi, kes ei pidanud paljuks kaasa aidata ja ellu viia meie lambafestivali ja maakaitsepäeva. Tuhat tänu!

Palju päikest ja mõnusat suvepuhkust!

Peep Vassiljev

Maavanem annab üle võidutule.

Tehnikarohke maakaitsepäev Sõmerul

Maakaitsepäeva ja võidupüha tähistamine algas mälestustseremooniaga Kurenokal Rägavere lahingu mälestusmärgi juures.

Keskusehoone juures sai tutvust teha jõustruktuuride töö, tehnika ja varustusega.

Adrenaliini pakkus maanteeamet: võimalik oli autoga üle katuse rulluda.

Sõda Sõmeru all.

Fotod: Heili Nõgene, Siiri Saarmets, Tõnu Joab

Tori Eesti sõjameeste mälestuskirikus süüdatud võidutule tõid Haapsalust riiklikult võidupüha paraadilt naiskodukaitse Viru ringkonna liige Liina Lepik ja Kadrina üksikkompanii tegevliige ning Viru maleva väljaõppeülem kapten Meelis Kütt motoklubi Rakvere Raibe saatel.

Omapoolse kontserdi andsid ka Sõmeru valla taidlejad, mis lõppes Uhtna naiskoori, pasunakoori ja rahvatantsurühma Tantsumaias „Eesti muld ja Eesti süda“ ühisesitusega.

Sa seisad alles väljalennupakul,
veel tundmatu see katsumuste tee
ja peagi valmis oled raja hakul, siis juba teel…
Sul soovin selleks jõudu jaksu, ka kannatlikkust – kindlat meelt.
Vast elujanu, nahka paksu,
jää kindlaks oma eluteel.

Sõmeru põhikooli lõpetasid

Kaisa Erm, Brandon Jõeäär, Kevin Kalm, Jaanika Karamkova, Loretta Kruusimäe, Helena Maarja Lainjärv, Reelika Lipp, Kaarel Maasik, Liiserin Maripuu, Marian Moldau, Markus Mänd, Sten-Kenneth Org, Kelly Parker, Mihkel Reinkubjas, Kerli Šitova, Aleksei Švaika, Julia Tarasova, Kristin Undrest, Vitali Vorobjov. Klassijuhataja Lea Salumäe.

Sõmeru põhikooli lõpetajad.

Uhtna põhikooli lõpetas 27. lend

Marite Liima, Käti Ilmjärv, Kristiina Tikerberi, Kersti Männiste Kevin Alert, Raimo Holm, Raiko Nõlvak, Silver Toom, Magnus Liima, Ragnar Orava. Klassijuhataja Ene Neito.

Uhtna kooli 27. lend ja neid lõpusirgele viinud õpetajad

Noorteka veerg

Noored kasvavad läbi seikluste

11. juunil külastasid Näpi, Sõmeru, Roodevälja ja Ubja noortekeskuste noored ANK projekti „Kasvamine läbi seikluste“ raames Alutaguse seiklusparki ja hiljem tutvuti Kurtna noortekeskuse tegemistega.

Lõuna paiku saabusime Alutagusele ja seiklemine võis alata. Meid jagati pikkuse järgi kaheks: kes alla 140 cm pikad, läksid kergemale rajale ja pikemad võtsid ette raskema tasemega raja. Noored said ronides oma oskusi, tasakaalu tunnetust ja julgust proovile panna. Raskema raja läbijate lemmikuks oli üle järve õhusõit trossil, millel pikkust 400 meetrit. Kes oli oma raja läbinud, sai tuubitada, mis suvisel ajal ongi võimalik vaid Alutagusel.

Pärast seiklemist külastasime Kurtna noortekeskust, kus samal ajal oli tegutsemas õpilasmaleva harjutusrühm. Meid võttis vastu sõbralik noortekeskuse pere. Perenaine Marika rääkis meile, millega nad tegelevad ja igapäevasest elu-olust. Saime teada, et neil tegutseb palju erinevaid ringe, eriti põnev tundus laste jaoks Mürakarude huviring, mis on mõeldud kõigile, kel meeldib mürada ja mängida.

Pärast noorteka eluga tutvumist suundusime õue, kus võtsime ringi ja mängisime „jääsulatamise“ mänge. Veel osalesid noored numbrimängus, kus lugesid teadmised ja natuke õnne. Noored jagati võistkondadeks, igas võistkonnas pidi kindlasti olema üks esindaja kummastki vallast. Nii loodi uued toredad tutvused.

Suur aitäh kõigile osalejatele toreda päeva eest ja eriline tänu ilmataadile, kes meie seiklemise päeval silma peal hoidis ja avas vihmakraanid alles siis, kui meie oma tegevustega lõpule olime saanud.

Sirle Pihlak
Näpi noortekeskuse juhataja

Tagasiteel sündis noortel selline luuletus:

Seikluspargis täna käisime,
mõnuga kõik ronisime.

Hüppasime, kukkusime,
mere sisse uppusime.

Ronisime, lendasime,
terveks jäime siiski me.

Üle järve laskmine oli lahe,
ei tulnud ka rahet.

Tited nutsid, nagu suutsid,
ja siis ennast konnaks muutsid.

Sirlele suured tänud,
kes kustutas me seiklusjanu!

Lasteaia veerg

Tantsurõõm lasteaiast

Rahvatantsupäev Laulasmaal

29. mail tegid Sõmeru lasteaia Pääsusilm Sipsiku rühma 3–4-aastased tantsulapsed pika sõidu Laulasmaale, et osaleda Laulasmaa kooli VI rahvatantsupäeval. Sinna oli saabunud tantsijaid veel Harjumaa ja Läänemaa lasteaedadest. Meie lasteaia lapsed olid tulnud kohale kõige kaugemalt ning olid noorimad osalejad.

Õpetaja Milvi Hallik ja muusikaõpetaja Renna Sarap on lastega Laulasmaal tantsimas käinud ka eelmistel aastatel, kuid nii väikeste lastega ei ole varem pikka sõitu ette võetud.

Lapsed tantsisid väga ilusasti ja jälgisid pärast huviga teiste esinemisi.

Enne koduteed oli ka väike piknik Laulasmaa mändide all.

Tunneme rõõmu, et Sipsiku rühmas on taas sirgumas lapsed, kes on igati tublid ja kellele meeldib tantsida.

Lasteaialaste tantsupidu Rakveres

Rakveres toimus 9. juunil II Eesti eelkooliealiste laste tantsupidu 860 lapsega üle Eesti.

Esimene tantsupidu peeti eelmisel aastal Viimsis.

Eelkooliealiste laste tantsupeo peaeesmärk on populariseerida rahvakultuuri ja -tantsu eelkooliealiste laste seas.

Tantsupeo selle aasta teema oli „Meie päev“, mis kujutas lasteaialapse tegemisi põimituna tantsusammudesse ja muusikalistesse kujunditesse.

Esimest korda võtsid peost osa ka Sõmeru lasteaia Pääsusilma Sõmeru Nublu rühma ja Uhtna Pokude rühma tantsulapsed ja õpetajad-juhendajad – Renna Sarap, Kersti Piht, Külli Muutra, Taisi Tamme, Kaie Teiva. Koos veedeti pikk ja raske, kuid ka rõõmus ja meeldejääv päev Rakvere Vallimäel.

Hommikupoolik algas proovidega tantsuplatsil, siis oli lõunasöök, seejärel üldproov ning sellele järgnes riietumine esinemiskostüümidesse. Kella kolmeks koguneti Rakvere kesklinna, et pidulikus rongkäigus peoplatsile tagasi kõndida ja tantsupidu pidada. Kõike seda saatis kuum päike, kuid lapsed olid sealjuures rõõmsad ja väga vastupidavad. Neile oli suurel tantsupeol esinemine esmakordne kogemus.

Lapsed väärivad suurt kiitust tubliduse eest ning õpetajad väärivad suurt tänu laste rahvatantsu juurde juhatamise eest.

Palju tänu ka lapsevanematele toetuse eest!

Tantsupeo üldkorralduses oli vabatahtlikuks abiliseks Sõmeru lasteaia Pääsusilm Uhtna lasteaia õpetaja Heli Vassar.

Monika Gustavson
Sõmeru lasteaed Pääsusilm

Kultuuriveerg

Suvesoe meelitab välja ning tubased tegemised jäävad seljataha

Nii on selleks hooajaks otsa lõppenud ka ergas ringide tegevus. Piisav mitmekülgsus ja uued väljundid meelitasid kodudest välja mitmeid huvilisi. Heameel oli näha, kui suure populaarsuse saavutasid zumbatreeningud Uhtnas, Sõmerul ja Vaekülas Kaja Jaansoni juhendamisel ning võimlemine Uhtnas Jaana Matto juhendamisel ning Sõmerul Aili Punga eestvedamisel. Tore, et naised on üha rohkem hakanud oma tervise peale mõtlema ja tunnevad suurt rõõmu liikumisest, sest kui ikka nimekirjas on 100 zumbatajat, olen täiesti veendunud, et selle ringi käikupanekuga sai tehtud üks õige otsus. Palju tänu teile, tublid naised!

Õnnelikud zumbatajad Sõmerul.

Loomulikult tunnen siirast uhkust ja rõõmu meie rahvakultuuri edasikandjate üle. Säravad Sõmeru Sõsarad Malle Tiinase juhendamisel tähistasid ju sel hooajal oma 35. tegutsemisaastat. Sellise järjepidevuse üle võib uhkust tunda, sest tantsurõõmust on osa saanud nii meie enda valla rahvas kui ka teised huvilised. Suvigi pakub saarehõngulist tantsuseiklust.

Teinegi tantsumaias naisrühm Uhtna Tantsumaias on rõõmustanud vaatajaid nii siin kui seal. Sirje Rebase eestvedamisel on rühm ikka ja alati valmis tantsurõõmu pakkuma. Suvelgi ootab tantsunaisi ees meeleolukas kontserdireis Kihnu saarele.

Tagasihoidliku juubeli pidas sel hooajal ka Uhtna naiskoor. Laulukollektiiv on tegutsenud küll kõigest 5 aastat, kuid selle aja sisse mahub mitmeid kauneid ja erilisi kontserte küll Sõmeru klubi saalis, küll naabervaldades, rääkimata Abrukast. Sellest hooajast tegutseb naiskoor kahe dirigendi juhendamisel. Elina Peri ja Mirja Marksoni taktikepi all on naised teinud tohutu arengu, repertuaar on mitmekesistunud, naised julgemaks läinud ja häälekõla kindlamaks muutunud. Kustumatu elamuse said lauljad popkooripeolt.

Endiselt võib uhkust tunda pasunakoori üle, kellel on sel hooajal seljataha jäänud traditsioonilised jõulu- ja kevadkontserdid, vabariigi aastapäev, üles astuti lambafestivalil ning marsiti võidutule paraadis Jüri Takjase taktikepi all. Suvigi toob rändamist ning viib puhkpilli koos naiskooriga Hanilasse.

Meie särav seeniortantsurühm Kanarbiku Õied tegutses sel hooajal samuti paarisrakendina. Uusi tantse ja õpetussõnu jagus Ene Saaberil ning tänu Linda Heina tragidusele jätkati koostööd lasteaia lastega.

Aitäh sulle, Koidu Tarum, kes sa ikka meie Elurõõmu laulunaisi juhendad ja laulmisest lased rõõmu tunda!

Line-tantsijad Pille Nõmme juhendamisel said oma oskused proovile panna öö-*line*-tantsupeol ning lambafestivalil pikarivi tantsus.

Epp Kaljose eestvedamisel on idamaise tantsu kultuuri toodud ka Sõmeru valda.

Näitekunst on ka meie vallas samuti au sees olnud, kord aastas oodatakse ikka uut lavatükki. Sel korral seadis juhendaja Marika Vernik lavaküpseks Norm Fosteri „Perekonna valsi“, kus lõid üllatavaid rolle meie oma „näitlejad“.

Lea Pärilin koondas kokku käsitööhuvilised, katsetades ja tehes tutvust erinevate tehnikatega.

Talv tõi kokku ka keelehuvilised, keda juhendas Karin Sirgmets.

Suure ja sügava kummarduse tahaks teha Flamante tantsutrupile, kes küll pole otseselt meie ring, kuid kellega on alati meeldiv koostööd teha ja kelle temperamentsed tantsud ei jäta kedagi külmaks.

Tänan teid südamest, armsad taidlejad ja juhendajad!

Rõõm on panna punkt ka selle hooaja pidudele, tänan teid kõiki, head inimesed, kes te kodust klubisse tee leidsite ja koos meiega lustisite ja ühiseid ettevõtmisi nautisite. Kohtumiseni uuel sügisel!

Annika Aasa
kultuurispetsialist

Ubja vana klubi sai uue hingamise

Paljudele on meelde jäänud meeldivad mälestused ja tantsu täis õhtud vanas Ubja klubis. Maja, mis jäi ajahambale jalgu ja otsis pikka aega uut omanikku, on tänaseks need leidnud.

Kultuurimälestusi täis hoone on läinud õigetesse kätesse, sest saal on saanud uue jume, kööginurk tänapäevased tingimused ja mis peamine – peremeesteks on hingega asja kallal tegutsev perekond Kukk, kes püüab hoida seda vana ja mäletamistväärivat, siit ka uus nimi – Ubja koduklubi RETRO.

Pererahvas on tänaseks niikaugele jõudnud, et pakuvad soovijatele võimalust maja rentida, olgu selleks siis pulm, sünnipäev või muidu vahva pidu ja seda kõike taskukohase hinna eest (20 € tund). Täpsemad kokkulepped ja broneeringud saad teha tel 521 8018. Kes veel ei tea, kus koduklubi asub, siis aadressiks on: Sõmeru vald, Ubja küla, Jaaniku tee 9. Klubi tegemistega saad olla kursis ka Facebooki lehel.

Annika Aasa
toimetaja

Roodevälja elanikel on võimalik liituda Rakvere linna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga

27.02.2012. a sõlmis AS Rakvere Vesi lepingu AS-iga Viimsi Keevitus Rakvere linna piirkonna vee- ja kanalisatsiooni projekteerimis- ja ehitustööde jätkamiseks. Selle hanke koosseisu kuulus ka Sõmeru vallas asuv Roodevälja küla.

Käesolevaks ajaks on Roodevälja külas ehitatud valmis AS Viimsi Keevituse poolt vee- ja kanalisatsioonitorustikud Roo tänava, Arkna tee ja Vahtra allee ääres asuvatele kinnistutele.

Töödega jõuti lõpuni ennetähtaegselt ja kasutusluba väljastati AS-ile Rakvere Vesi 10.06.2013. a. Pärast liitumistaotluse esitamist AS-ile Rakvere Vesi ja kirjaliku nõusoleku saamist Sõmeru vallalt on võimalik kinnistu- ja hooneomanikel liituda Rakvere linna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni torustikega.

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumismaksu ei pea maksma, kuid ühenduse liitumispunktist hoone sisse peab teostama kinnistuomanik/hooneomanik omavahenditega. Torustike ehitamine tuleks teostada soovitavalt vastavat kompetentsi omava torustike firma abil ning enne kaeviku kinniajamist kutsuda kohale AS Rakvere Vesi esindaja (tel 322 3317). Pärast kliendilepingu sõlmimist paigaldab AS Rakvere Vesi igasse hoonesse omakuludega peaveemõõtja.

Kuna OÜ Roodevälja Uustalu lõpetab veepumpamise elanikele, siis tuleks kõigil kinnistutel/hoonetel liituda ühisveevärgiga hiljemalt 15. septembriks 2013. a.

Liitumistingimuste taotluse esitamiseks pöörduda AS-i Rakvere Vesi poole tel 322 3317 või e-mail: info@rakvesi.ee. Kirjaliku nõusoleku taotluse esitamiseks pöörduda Sõmeru valda ehitusjärelevalve inseneri Inge Liivaku poole tel 329 5947.

Viktor Häninen
abivallavanem

Laieneb hajaasustuse programm

7. juunil kinnitas regionaalminister hajaasustuse programmi 2013–2014 programmdokumendi. Võrreldes eelnevatel aastatel rakendatud hajaasustuse veeprogrammiga on programmdokumendis olulisi muudatusi. Lisaks veesüsteemide rajamisele saab küsida toetust kanalisatsioonisüsteemide ja juurdepääsuteede rajamiseks. Samuti toetatakse autonoomsete elektrisüsteemide väljaarendamist (nt isikliku elektrigeneraatori paigaldamist, päikesepatarei või muu iseseisva elektrisüsteemi rajamist). Programmi eesmärgiks on hajaasustusega maapiirkondades elavatele lastega peredele tagada head elutingimused ning seeläbi aidata kaasa elanike arvu püsimisele hajaasustusega maapiirkondades.

Toetuse taotlejaks saavad programmi raames olla füüsilised isikud, kelle alaline elukoht (kus taotleja on katkematult elanud taotluse esitamise aasta 1. jaanuarist alates kuni toetuslepingu sõlmimiseni) on hajaasustusega piirkonnas ning kelle leibkonda kuulub vähemalt üks kuni 18-aastane isik.

Hajaasustuse korterelamute puhul toetatakse investeeringuid juhul, kui vähemalt 50% korterelamus alaliselt elavatest leibkondadest vastavad eespool loetletud nõuetele.

Taotleja peab omalt poolt panustama vähemalt kolmandiku projekti maksumusest ning tulemus ei tohiks jääda poolikuks, vaid peaks jõudma probleemi tervikliku lahendamiseni.

Projekti maksimaalne toetus ühe majapidamise kohta on 6500 eurot.

Ühele valdkonnale (vesi, kanalisatsioon, juurdepääsutee, elektrisüsteem) saab toetust taotleda üks kord.

Projekti elluviimise ajaline kestus on 15 kuud.

Taotluse esitajatel võtta ühendust juulikuu jooksul Sõmeru abivallavanema Viktor Hänineniga, et täpsustada programmi sobivus, hinnakalkulatsioon ja teostus. Info tel 329 5942 või e-post viktor@someru.ee.

Hajaasustuse programm https://www.siseministeerium.ee/public/Hajaasustuse_programm_070613.pdf

Annika Aasa
toimetaja

Seaduslik küttesüsteem on ohutum

Head kaaskodanikud! Enam kui viie päästeasutuses töötatud aasta jooksul olen kontrollinud ehitiste tuleohutusnõuetele vastavust, selgitanud välja tulekahjude tekkepõhjuseid ja tulekahju tekkimisega põhjuslikus seoses olevaid õigusrikkumisi. Möödunud kütteperioodil puutusin sageli kokku olukorraga, kus tulekahju tekkis küttesüsteemi kasutamisest. Enamus neist küttesüsteemidest olid ehitatud või paigaldatud ebaseaduslikult. Taas on kätte jõudnud ehitushooaeg, mil on asutud aktiivsemalt ehitama ja paigaldama ka küttesüsteeme. Kuidas ehitada küttesüsteem seaduslikult, luues sellega eeldused ka küttesüsteemi ohutumaks kasutamiseks tulevikus?

On teada tuntud vanasõna – õnnetus ei hüüa tulles! Kui ehitatakse kohaliku omavalitsuse loata, projektita ning vajalike kooskõlastuste ja heakskiitudeta, siis piltlikult öeldes ongi see sageli õnnetuse esimene hüüd.

Selgitamaks probleemi olemust pean vajalikuks peatuda ehitusseadusega ehitamisele ja ehitise kasutuselevõtmisele pandud nõuetel. Ehitusseaduse järgi loetakse ehitamiseks ehitise püstitamist, laiendamist, rekonstrueerimist ja ehitise tehnosüsteemi või selle osa muutmist või tehnosüsteemi terviklikku asendamist. Kuivõrd küttesüsteem on tehnosüsteem, siis on ehitamine ka küttesüsteemi või selle osa muutmine või terviklik asendamine. Selleks, et üldse võiks küttesüsteemi ehitamisega alustada, peab olema kohaliku omavalitsuse luba, antud juhul kirjalik nõusolek või ehitusluba. Vastavalt tuleohutuse seadusele võib kohalik omavalitsus ehitusseaduses sätestatud kirjaliku nõusoleku ja ehitusloa anda, kui päästeamet on ehitusprojekti kirjalikult heaks kiitnud ehitise kohta, mille suhtes on õigusaktiga kehtestatud tuleohutusnõuded. Tahkekütusel töötava küttesüsteemi võib tuleohutuse seaduse kohaselt ehitada või paigaldada vaid pottsepp, kes omab pottsepa kutsetunnistust. Erandiks on vaid üksikelamu, suvila, aiamaja, taluhoone ja väikeehitis, kus võib enda tarbeks küttesüsteemi ehitada või paigaldada ka pottsepa kutsetunnistuseta isik, järgides seejuures küttesüsteemi ehitamise nõudeid. Seega mitmepereelamus (korterelamus) ei tohi pottsepa kutsetunnistuseta isik küttesüsteemi ehitada ega paigaldada.

Esmapilgul võib kirjeldatud regulatsioonide eesmärk tunduda selgusetuna ja kehtivate nõuete rakendamine liigse bürokraatiana, kuid lisaks paljudele muudele eesmärkidele, on selliste protseduurireeglite järgimine äärmiselt oluline ohutuma küttesüsteemi ehitamiseks, kuid ka ohutuma elukeskkonna kujundamiseks palju laiemas mõttes.

Järgnevalt toon mõned näited enamlevinud tulekahju tekitanud eksimustest küttesüsteemi ehitamisel.

Levinuimaks küttesüsteemist alguse saanud tulekahju tekkepõhjuseks on valede materjalide kasutamine. Peamiseks ebasobivaks materjaliks korstna ehitamisel on tavaline metallist toru, mis leiab sageli kasutust sauna küttesüsteemi ehitamisel ja paigaldamisel. Kütteseade ühendatakse korstnaks mitte ette nähtud metalltoruga, mis juhitakse läbi põlevmaterjalidest vaheseinte, -lagede ja katusekonstruktsioonide otse välja. Sellisest metalltorust eralduv soojuskiirgus süütab varem või hiljem põlevmaterjalist ehituskonstruktsioonid. Sageli tuuakse eelnimetatud olukordade põhjenduseks, et tegemist on ajutise lahendusega. Piltlikult võiks sellist olukorda võrrelda ajutiselt ilma turvanöörita mägironimisega. Ohutuma metallist korstna paigaldamiseks tuleb paigaldatavaks korstnaks valida nõuetele vastav moodulkorsten.

Vale materjali kasutatakse ka küttesüsteemi metallist osade põlevmaterjalist isoleerimiseks. Sageli kasutatakse selleks villa. Villa kasutamist põhjendatakse sellega, et villa pakil on tähis A1. Tuletundlikkus aga ei tähenda seda, et isoleermaterjal takistab piisavalt ja lõputult soojuskiirguse ja/või leegi jõudmist põlevmaterjalist konstruktsioonideni. Seega ei piisa teadmisest, et kasutatav vill kannab tähist A1. Kütteseadmete metallist osade isoleerimiseks sobiva villa kindlaks tegemiseks on vaja kontrollida selle mahukaalu ja paakumistemperatuuri. Mahukaal peab olema vähemalt 100 kg/m³ ning paakumistemperatuur vähemalt 900 °C, kui põlemisgaaside maksimaaltemperatuur ei ületa 350 °C. Enne isoleermaterjali hankimist tuleb tutvuda selle tootja andmetega.

Teiseks levinud eksimuseks on küttesüsteemi vale paigaldamine. Valesti paigaldatakse küttesüsteemi erinevaid osi (kütteseade, ühenduslõõr, korsten) kui ka isoleermaterjale. On äärmiselt oluline, et kütteseadme paigaldamisel jälgitaks küttesüsteemi osale ettenähtud ohutuid kaugusi põlevmaterjalidest. Näiteks metallist kütteseadmete osad, mis kuumenevad kütmisel kuni hõõgumiseni, peavad asuma põlevmaterjalidest külgsuunas vähemalt ühe meetri kaugusel, kui ei kasutata vastavaid kaitseekraane. Vale paigaldamise alla liigitub ka isoleermaterjalide (kivivill, klaasvill) vale paigaldus. Paigaldatakse ebapiisava paksusega, ebapiisava tihedusega või paigaldatakse see ebapüsivalt. Viimase näiteks võib tuua tulekahjud, mis on alguse saanud uhiuute, poest ostetud komplektsete ja nõuetele vastavate, kuid valesti paigaldatud kütteseadmete kasutamisest. Tulekahju tekkimiseks piisab ühest eksimusest.

Näited levinumatest ohutusnõuete rikkumistest küttesüsteemide ehitamisel illustreerivad, mida kõike peab teadma ühe küttesüsteemi ehitamisel. On ilmselge, et kõiki nõudeid ei saa ega peagi tavakodanik teadma. Teadma peab, et kui küttesüsteem ehitada seaduslikult, siis on tagatud selle tuleohutusnõuetele vastavus ja on loodud eeldused kütteseadme ohutuks kasutamiseks. Seadusliku ehitamise esimeseks sammuks, nagu öeldud, on kohaliku omavalitsuse poole pöördumine. Kogenud tuleohutusjärelevalveametnikelt saab soovitusi ka üksikprobleemidele, mille lahendamiseks õigusaktidest ja tehnilistest normidest ei piisa.

Päästeameti missiooniks on ohutu elukeskkonna kujundamine. Ehitades seaduslikult, aitate kujundada ohutumat elukeskkonda endale ja oma lähedastele ka teie!

Tanel Sepajõe
Päästeameti Ida päästekeskuse menetlusbüroo peainspektor

Vallavalitsuses otsustati

3. juuni

- Anti nõusolek FIE Tarmo Sondbergile jäätmeloa väljastamiseks.
- Nõustuti Kohala külas asuva Mäerahva katastriüksuse jagamisega.
- Määrati Kohala külas asuva munitsipaalomandisse taotletava katastriüksuse suuruseks 0,9 ha ja lähiaadressiks Risti-Vanamõisa tee.
- Anti ehitusluba OÜ-le Roodevälja Terminal tootmishoone ehitamiseks ning Sõmeru vallale Oru tänava ja Voore tänava tänavavalgustuse ehitamiseks.
- Väljastati projekteerimistingimused OÜ-le Roodevälja Terminal veduridepoo projekteerimiseks.
- Kinnitati Sõmeru põhikooli uus töötajate koosseis alates 1. septembrist 2013.
- Anti nõusolek ühe lapse lapsendamiseks ja perekonnas hooldamise lepingu sõlmimiseks.

10. juuni

- Anti nõusolek kahe isiku Uhtna hooldekodusse paigutamiseks.
- Anti kasutusload AS-le Rakvere Vesi kuuluvatele Roodevälja külas asuvatele vee- ja kanalisatsioonitorustikele ning Sõmeru alevikus asuvatele elektri maakaabelliinidele.
- Anti kirjalikud nõusolekud Jõeääre tn 9 ja Jõeääre tn 8 kinnistute ühiskanalisatsiooniga liitumiseks.
- Tehti vallavolikogule ettepanek esimese lisaeelarve kinnitamiseks.

21. juuni

- Nõustuti Rägavere külas asuva Lepparu katastriüksuse jagamisega.
- Otsustati muuta perspektiivseks jäätmevaldajate registris registrisse kantud Arose kinnistu omanik.
- Kooskõlastati Sõmeru põhikooli sisehindamise aruanne.
- Otsustati korraldada hanked ja küsida pakkumused Sõmeru valla Sõmeru aleviku tänavate kahekordseks pindamiseks; Sõmeru lasteaia Päästusilm parkla ehitamiseks; Sõmeru põhikooli parkla ehitamiseks.
- Otsustati sõlmida leping Virtel Grupp OÜ-ga Oru tänava ja Voore tänava tänavavalgustuse ehitamiseks.
- Otsustati esitada Viru maakohtule avaldus ühele isikule eestkostja määramiseks.
- Kinnitati 2013. aasta juunikuu riikliku toimetulekutoetuse maksmine summas 1050,74 €.
- Otsustati maksta hooldajatoetust raske ja sügava puudega inimeste hooldajatele 2013. aasta juuni kuu eest kokku 327,27 €.
- Anti nõusolek ühe isiku Uhtna hooldekodusse paigutamiseks.
- Otsustati maksta, avalduse esitanud isikutele ühekordseid sotsiaaltoetusi kokku summas 1950 €.
- Kinnitati Näpi tee 20 kinnistu detailplaneeringu lähteülesanne.
- Väljastati projekteerimistingimused OÜ-le SW Energia katlamaja-laohoone projekteerimiseks ja OÜ-le Kaarli Farm silohoidla projekteerimiseks.
- Anti vallale ehitusluba lasteaia Uhtna maja kõnniteede ja platside rekonstrueerimiseks.
- Anti kasutusload AS-le Rakvere Vesi kuuluvatele Uhtna alevikus asuvatele vee- ja kanalisatsioonitorustikele.
- Anti Alametsa kinnistu omanikule kirjalik nõusolek garaaži ehitamiseks.
- Otsustati tunnustada valla tänukirjaga vallavolikogu liiget Aigar Kinku ja Uhtna hooldekodu töötajat Helle Pajulat.

Vallavolikogus otsustati

18. juuni

- Kiideti heaks ja otsustati avalikustada ajavahemikul 21.06.2013 kuni 05.07.2013 valla kantseleis ja veebilehel ning ajalehes Virumaa Teataja kohanimede määramise eelnõu.
- Määrati Rägavere külas asuva Lepparu kinnistu jagamisel moodustatavate katastriüksuste sihtotstarbed.
- Otsustati muuta valla ja AS-i Kunda Vesi vahel sõlmitud teenuse osutamise lepingut ning laiendati AS-i Rakvere Vesi tegevuspiirkonda.
- Otsustati osaleda Puiestee tn 20 kinnistu detailplaneeringu elluviimisel.
- Kinnitati valla 2012. aasta majandusaasta aruanne.
- Kinnitati esimene 2013. aasta lisaeelarve.
- Nimetati valla valimiskomisjoni liikmeteks Mario Mikvere, Janne Lainjärv ja Kristi Moldau ning asendusliikmeteks Luule Alatsei ja Annika Aasa.
- Määrati volikogu järgmise koosseisu liikmete arvuks viisteist liiget, moodustati Sõmeru valla haldusterritooriumil üks valimisringkond nr 1, määrata valimisringkonna piirideks kehtivad Sõmeru valla piirid ja määrati valimisringkonnas nr 1 mandaatide arvuks 15.
- Nimetati volikogu esindajana Sõmeru põhikooli hoolekogusse Peeter Kalda.

Detailplaneeringu algatamine

Sõmeru Vallavolikogu 18. juuni 2013 otsusega nr 123 on algatati Näpi alevikus Näpi tee 20 kinnistul (77003:001:0128) valla üldplaneeringut muutva detailplaneeringu koostamine. Eesmärk on kinnistu kruntideks jagamine, kruntidele sihtotstarvete ning ehitusõiguse määramine, ehitiste olulisemate arhitektuurinõuete seadmine, tehnovõrkude paigutuse ja liikluskorralduse lahendamine, haljastuse ja heakorrastuse põhimõtete määramine.
Planeeritava ala suurus on 1,34 ha.

Sületäis lilli emale,
kottitäis kohustusi isale,
säravaid silmi titadele!

Palju õnne!

KIUR MATTIAS PÄRNAMÄGI Kaarli
KERTU KIPPUS Roodevälja

Õnnitleme juulikuu juubilare ja sünnipäevalisi

92. sünnipäeval
SALME SIRELPUU Näpi
90. sünnipäeval
EUGEN PENDER Näpi
86. sünnipäeval
SALME KLIMSON Sõmeru
85. sünnipäeval
LOVIISA LIIVAS Sõmeru
83. sünnipäeval
ALVINE TAMMOJA Sämi
LEIDA LANTO Ubja
82. sünnipäeval
MAIROLD ERTSEN Sämi-Tagaküla
UUNO RAMMO Aluvere
ALEKSANDR PIKKI Ubja
81. sünnipäeval
AINO TEULI Sõmeru
MAGDA KANGRO Vaeküla
ALDUR LAANEMETS Rahkla
GALINA POTŠEBÕT Ubja
HELMI TÕNNOV Ubja
80. sünnipäeval
ALEKSANDR PAKKER Ussimäe
75. sünnipäeval
LEHTI ROSENBERG Kohala
70. sünnipäeval
HELLE PAJULA Näpi
ANNE-LIIS KÕLLO Uhtna
ELVE ARULA Näpi

Kunstikrati suvekool 2013

8.–9.07 viltimistehnikad
17.–19.07 keraamika ja portselanimaal
26.–28.07 keraamika ja siidimaali tehnikad

kunstikratt.onepagefree.com

Sõmeru postkontor avatud 01.07.–31.08.2013
E, T, N, R 8.30–12.15
K 11.00–18.00
L, P suletud

Uhtna postkontor avatud 01.07.–31.08.2013
E, K, R suletud
T, N 13.30–16.00
L, P suletud

Sõmeru ja Uhtna postkontor on ajavahemikul 15.07.–26.07.2013 ajutiselt suletud.
Lähimad postiasutused:
Rakvere postkontor (Tallinna 12)
E–R 8.00–18.00
L 8.00–14.00
P suletud

Krooni postkontor (F. G. Adoffi 11)
E–R 9.00–19.00
L 9.00–15.00
P suletud

Lisaks on kõikidel juriidilistel ja füüsilistel isikutel, kes elavad/asuvad maapiirkonnas (küla, alevik või alevi territoorium) lähimast postkontorist kaugemal kui 5 km, võimalik ka kirjakandja tasuta kohale tellida.
Kirjakandjat saab koju tellida Eesti Posti kliendiinfo telefonil 1661. Tellimusi võetakse vastu E–R kell 9.00–20.00 ja L 9.00–15.00.
Elu- või asukohas osutab kirjakandja järgnevaid teenuseid: kirisaadetise, postipaki, kullerpaki vastuvõtmine/kättetoimetamine; rahakaardi vastuvõtmine/kättetoimetamine; perioodikatellimuste vormistamine; maksete tasumine; postimaksevahendite müük.

4. augustil toimub aiandusekskursioon Karla küla aiandustaludesse.

Külastame:
- Roogoja talu – elulõngad
- Roosoja talu – roosid
- Sadevälja aiandustalu
- Tõnise puukooli

Võimalus osta kaasa taimi, aedade külastus koos ekskursioonijuhiga.
Päeva maksumus 16 € sisaldab sõitu ja aedade külastust.
Väljasõit Sõmerult 9.00, tagasi umbes 19.00.
Vajadusel Uhtnast või Ubjast, kui sealtkandist on rohkem sõitasoovijaid, võtame rahvast peale ka Viaduktist ja Rakverest.
Info: Maia 527 7235; maia@someru.ee

Sõmeru keskusehoones saab näha Aleksander Orlovi maalinäitust

Kunstnik sündis 1956. a Sillamäe linnas.
Õppis Moskvas kunstiülikoolis kunstnikuks-dekoreerijaks. 80-ndatel töötas kunstniku-dekoreerijana mitmes Eesti ettevõttes. 90-ndatel osales korduvalt Sillamäe kunstnike liidu Aprill näitustel. Tema tööd kaunistavad mitmete kodude interjööre kogu maailmas. Praegusel ajal elab ja töötab kunstnik Rakveres.
Aleksander ütleb oma loomingu kohta järgmist: „Ma arvan, et minu töö on kutse vaatajale aktiveerida oma visuaalset kujundlikkust ning taju potentsiaali".

Hüvasti, õpetaja Rätsep!

Ellen Rätsep
(24.06.1923 – 04.06.2013)

Endised Kohala kooli õpilased langetavad sügavas leinas pea. Meie seast on lahkunud hinnatud ja austatud õpetaja Ellen Rätsep. Sügav on jälg, mille jättis maha õpetaja Rätsep Uhtna piirkonna ajalukku.

Ellen Rätsep sündis 24. juunil 1923 Virumaal Aseri külas. Alghariduse sai Aseri 6-kl algkoolis. Õpinguid jätkas Rakvere I gümnaasiumis ning Tartu ülikoolis. 1946. a asus õppima Rakvere õpetajate seminari. Kohala koolis asus ta lapsi õpetama 1947. a sügisest ja tegi seda 1965. aastani. Uhtna piirkonnaga jäi ta seotuks kogu oma eluks. Ellen Rätsepa sulest ilmus 2006. aastal raamat „Kohala kool läbi aegade". Ta tegi algust meie kultuuriloo ja pasunakoori ajaloo uurimisega. Endistele õpilastele jäävad lõpetada Sämi, Varudi ja Pikaristi koolilood.

Kohala vilistlaspere jääb mäletama tegusat ja aktiivset kooliõpetajat ning tema laiahaardelist tegevust meie piirkonna kultuuriloo jäädvustamisel.
Ainuke jäädav aare, mida elu suudab pakkuda, on mälestus.

Juunikuu politseiteated

Kuriteod

- Ajavahemikul 28.–29. mai varastati Uhtnas Silla tänaval trepikojast naiste jalgratas Extrem Seventy X väärtusega 169 eurot.
- Ajavahemikul 29. aprill kuni 30. mai tungiti Varudi-Vanakülas kinnistule ja varastati metallist gaasimahuti, keldril lõhuti uks ning varastati puuvõrke ja aiakäru. Kahju on 680 eurot.
- Ajavahemikul 24.–27. mai tungiti Sõmerul Pika tänava garaaži, kust varastati erinevaid esemeid. Kahju on 2011 eurot.
- Lisaks tabas politsei Sõmeru valla territooriumil neli roolijoodikut, kelle suhtes algatati kriminaalmenetlus.

Väärteod

- 25. mail lõhkus 20-aastane mees Näpil sõiduauto Toyota Corrola tagumise aknaklaasi, piduritule, lisaks kahjustas sõiduki pagasiluuki ja paremat poritiiba. Kahju on 2000 eurot. Mees lõhkus ka veel sõiduauto BMW parempoolse aknaklaasi, millega tekitas omanikule kahju 300 eurot.
- 29. mail kuulas 20-aastane mees kella 2 paiku Näpil korteris valjult muusikat ja tekitas lärmi, millega häiris naabrite rahu.
- 31. mail kell 13.35 juhtus liiklusõnnetus Tallinna-Narva maantee 109. kilomeetril, kus sõiduauto Toyota sõitis tagant otsa ees vasakpöörde sooritamisvõimalust ootavale sõiduautole Opel. Liiklusõnnetuse tagajärjel sai vigastada Toyota juht, kes toimetati Rakvere haiglasse tervisekontrolli.
- 8. juunil kella 20.41 ajal juhtus Kunda mõisa – Sämi tee 6,5. kilomeetril liiklusõnnetus, kus sõiduauto Hyndai kaldus vastassuunavööndisse ning põrkas kokku temast möödasõitu sooritanud sõiduautoga Toyota. Hyndai juht lahkus sündmuskohalt.
- 9. juunil lõhuti Uhtnas kooli territooriumil betoonist aiakaru, kahju 500 eurot.
- 10. juuni õhtul kogunesid noored Sõmeru noortekeskuse ette, tarvitasid seal tubakatooteid ning loopisid laiali suitsukonisid. Samuti sülitasid nad peaukse klaasi peale.
- 12. juuni õhtul kogunesid noored taas Sõmeru noortekeskuse peaukse ette ja vaba aega veedeti suitsetamise ning ukseklaasi peale sülitamisega.
- 6. juunil alustati väärteomenetlus 42-aastase naise suhtes, kes Uhtnas purjus olekus lamas muruplatsil, karjus ja sõimas.
- Liiklusseaduse rikkujaid tabati Sõmeru valla territooriumil 21.

Eesti Naabrivalve häirenupu teenus aitab lähedaste või vabatahtlike kaasabil eakaid

Häirenupp on abivahend, mis aitab suurendada üksi elavate eakate turvalisust ja tõsta õnnetuste avastamise kiirust. Lähedaste või vabatahtlike kaasamine eakate abistamisse ühendab kogukonda.

Naabrivalve häirenupp on lahendus üksi elavatele või suure osa päevast omaette kodus veetvatele inimestele, kes võivad õnnetuse korral jääda hätta abi kutsumisega. Uuenduslik teenus aitab märkimisväärselt suurendada inimeste turvalisust ja kiirendab abi kohalejõudmist °C nupulevajutus või suitsuanduri häire annavad mobiiliside kaudu lähedastele, lastele ning lähedal elavaile abistajaile juhtunust viivitamata teada.

Risk, et üksi elavad eakad ei saa õnnetuste korral õigel ajal abi, on eriti suur maapiirkondades haja-asustusega aladel. Kukkumine või kõrbev toit pliidil võivad eakate puhul tähendada seda, et abi saamata võib ka esialgu kergena näiv õnnetus lõppeda traagiliselt.

Kuidas see kõik toimib? Eaka koju paigaldatakse GSM-sidel töötav süsteem, mis koosneb suitsuandurist, kaasaskantavast häirenupust ja lokaalsest GSM-keskusest, mille kaudu teade õnnetusest naabruskonna vabatahtlikeni jõuab. Süsteem

annab teada ka pikematest elektrikatkestustest ning suitsuanduri häire jõuab reageerijateni ka juhul, kui inimene ise ei ole võimeline nupule vajutama.

Lähedased isikud, sugulased või siis hoopis läheduses elavad naabrid vabatahtlike näol saavad tasuta tuleohutuskoolituse Päästeametilt ja esmaabikoolituse Eesti Punaselt Ristilt. Päästeameti ennetustöö osakonna juhataja Indrek Ints kinnitab, et koolitatud vabatahtlikest on ohuolukordades päästeteenistusele palju abi, nad oskavad ohuolukorda hinnata ning operatiivteenistuse väljakutsumisel Häirekeskusele täpsemat informatsiooni anda. Vabatahtlik tegevus aitab tugevdada kogukonna sidusust ja üksteisest hoolimist.

Teenuse arendamist ja pakkumist läbi MTÜ Eesti Naabrivalve toetab Eesti-Šveitsi koostööprogrammi Vabaühenduste Fond ja Kodanikuühiskonna Sihtkapital.

Praegu on võimalik häirenupu teenust tellida ülisoodsa kuutasuga – 12 € / tavahind 37 € /.

Kui omavalitsuse pakutavate sotsiaalteenuste nimekirjas Eesti Naabrivalve häirenupu teenust veel ei ole, saab teenust tellida ka otse Eesti Naabrivalvelt.

Eesti Naabrivalve Häirenupp

EESTI-ŠVEITSI KOOSTÖÖPROGRAMM
ESTONIAN-SWISS COOPERATION PROGRAMME

KÜSK Kodanikuühiskonna Sihtkapital

Marek Väljari
Tegevjuht
MTÜ Eesti Naabrivalve
Telefon: 50 62 588, 6 522 522
E-mail: nupp@naabrivalve.ee
Koduleht: hairenupp.naabrivalve.ee

Sõmeru Sõnumid
Sõmeru Sõnumid
Sõmeru Vallavalitsus
Kooli 2, SÕMERU
Lääne-Virumaa
Tel 329 5944
vald@someru.ee

Toimetaja:
Annika Aasa
tel 5336 4604, 322 1021
Kaaskirjutaja:
Sirje Rebane
tel 517 5262, 325 7740

Materjale saab saata iga kuu **25. kuupäevaks** somerusonumid@gmail.com
leht internetis: www.someru.ee/sonumid